

Arzénvita: csak egy méreggel kevesebb

CSONGRÁD MEGYE

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

– Árpádhalmon és Nagytőkén is vannak betegek, és ugyan 600 fő egy statisztikai vizsgálat mércéjével mérve talán tényleg nem nagy populáció, de én nem vettem észre, hogy Eperjesen több daganatos megbetegedés fordulna elő, mint a két másik településen. Az eperjesi nyugdíjasklub a legnagyobb civilszervezet, itt 60 év a korhatár, és ennek a közösségnek mintegy 200 tagja van, ők pedig az elmúlt 60 évben biztosan ezt a vizet itták – mondja a polgármester.

– Magyar kutatás erről az összefüggésről tényleg nem indult, de 2002 és 2006 között egy nagy-britanniai intézet megrendelésére felmérés készült a régióban a tüdő-, bőr-, vese- és hólyagdaganatok előfordulásáról, és vizsgálták azt is, hogy az adott település ivóvizének milyen az arzéntartalma – felelte kérdésünkre *Maráczai Gabriella*, az ÁNTSZ regionális intézetének közegészségügyi osztályvezetője. – Az derült ki, hogy e betegségek előfordulásában „szignifikánsan közrejátszik” az arzéntartalom. Ez magyarul nem azt jelenti, hogy ettől

betegednek meg, de igazolható, hogy az arzén tényleg egy az egészséget károsító lényeges kockázati tényezők között.

Márpedig ezek a tényezők az utóbbi száz évben csak szaporodnak. Nagyapáink gyerekkorában arzén ivóvízzel biztosan nem jutott be a szervezetbe, mert az emberek zömmel a talajvizet öszszegyűjtő kutakból itták. Ezt ma az Alföldön nem érdemes megtenni, mert az intenzív mezőgazdasági művelés miatt a talajvíz nitráttal és nitráttal szennyezett. A zöldségekben a növényvédő szerek alkotóelemei maradnak meg, bejutnak az ember és a hásonállat szervezetébe.

Száz éve ilyen kemikáliák nem voltak, de az is nagy változás ahhoz képest, hogy a most evett ennivaló döntő része már feldolgozott élelmiszer. Nem is a természetes alapú, vagy természetazonos, hanem a mesterséges színezőanyagok, ízfokozók, állományjavítók és tartósítószeres számítanak kockázati tényezőnek. Ezek pedig csak azok az anyagok, amelyek az élelmiszerrel jutnak be a szervezetbe.

Az ÁNTSZ úgy érvel, hogy ha elkészülnek az új víztisztítók, csak egy fokkal csökken a kockázat – de a mostani helyzetben már ez is sokat jelent.

Arzénos hal. A víztisztítók fölszerelése elleni egyik legfőbb érv az, hogy az Unió nem vette figyelembe a magyar viszonyokat. Nyugaton a legtöbb arzén nem az ivóvízzel, hanem a tengeri halakkal kerül a szervezetbe. A halból azonban nem lehet kivonni ezt az anyagot, csak a vízből – ezért állapított meg az Egészségügyi Világszervezet ilyen alacsony határértéket, 10 mikrogramm per litert. Tény, hogy míg Magyarországon a lakosság naponta legfőljebb 24–48 mikrogrammnyi arzént „fogyaszt el”, addig például Dániában 118 mikrogrammnyit, és ennek kétharmadát a hallal. A magyarok kevés halat esznek – napra lebontva 8 grammot fejenként –, és bár a hipermarketek révén elérhető árúak lettek a tengeri herkentyűk is, a legnagyobb mértékben nálunk még mindig a ponty fogy. Így európai viszonylatban a magyarok szervezetébe nagyon kevés arzén jut be.